

Številka: U-I-175/17-5
Up-981/17-6
Datum: 5. 1. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude in ustavne pritožbe Branimirja Pelka, Zgornja Ložnica, ki ga zastopa Odvetniška pisarna Kontarščak, d. o. o., Maribor, na seji 5. januarja 2018

sklenilo:

- 1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega odstavka 23. člena, 29.b člena, 36. člena, petega odstavka 41. člena in tretjega odstavka 9. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14 in 54/15) se zavrže.**
- 2. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Ip 2222/2017 z dne 9. 8. 2017 v zvezi s sklepoma Okrajnega sodišča v Ljubljani št. VL 183933/2014 z dne 12. 6. 2017 in z dne 19. 1. 2015 se ne sprejme.**
- 3. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. II Ip 1886/2015 z dne 26. 8. 2015 v zvezi s sklepom Okrajnega sodišča v Ljubljani št. VL 183933/2014 z dne 14. 4. 2015 se zavrže.**

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Okrajno sodišče v Ljubljani je v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine izdalo sklep o izvršbi, ugovor zoper ta sklep pa je kot prepoznega zavrglo. Višje sodišče je pritožnikovo pritožbo zavrnilo na podlagi stališča, da pritožniku ni uspelo

vzbuditi dvoma o pravilnosti vročitve oziroma izpodbiti zakonske domneve o vročitvi sklepa o izvršbi s fikcijo. Okrajno sodišče je zavrglo tudi predlog za vrnitev v prejšnje stanje, pritožbo zoper ta sklep pa je Višje sodišče zavrnilo.

2. Pritožnik vlaga ustavno pritožbo zoper odločitev o zavrženju ugovora in zoper odločitev o zavrženju predloga za vrnitev v prejšnje stanje. Zatrjuje kršitve 2., 14., 22., 23. in 25. člena Ustave. Zaradi pomanjkljivega pravnega pouka v sklepu o izvršbi, ki ne vsebuje pojasnila, kdaj začne teči rok za vložitev pisnega ugovora v primeru, ko je bil sklep o izvršbi vročen s fikcijo vročitve, naj bi mu bilo kršeno načelo jasnosti in določnosti predpisov. Neutemeljeno naj bi bilo razlikovanje med postopkom izvršbe na podlagi verodostojne listine po Zakonu o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ) in postopkom izdaje plačilnega naloga po Zakonu o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 in 10/17 – v nadaljevanju ZPP). Pritožnik navaja, da predlogu za izvršbo ni treba priložiti verodostojne listine, v postopku izdaje plačilnega naloga pa verodostojne listine ni treba priložiti le, če je terjatev nižja od 2.000 EUR. Zatrjuje tudi kršitev pravice do nepristranskega in neodvisnega sodišča in kršitev pravice, da mu sodi sodnik, izbran po vnaprej določenih pravilih. Navaja, da v primeru izdaje sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine ne sodi sodnik, ampak je sklep posledica avtomatizma, in trdi, da tak sklep ne bi smel postati pravnomočen. Trdi tudi, da izpisek iz poslovnih knjig ne bi smel šteti za verodostojno listino. Rok osmih dni za ugovor zoper sklep o izvršbi naj bi bil prekratek. Ne strinja se z ureditvijo, po kateri je plačilo sodne takse procesna predpostavka za vložitev ugovora zoper sklep o izvršbi. Kritizira odločitev, da vrnitev v prejšnje stanje ni dovoljena, če ni plačana sodna taksa za ugovor. Arbitrarna naj bi bila odločitev Višjega sodišča, ki je sledilo sodišču prve stopnje, ko naj bi slednje brez utemeljenega razloga zavrnilo predloge dokazov pritožnika, ki je predlagal zaslišanje prič, ter odločilo protispisno in v nasprotju z navedbami zaslišane priče. Predlaga začasno zadržanje sklepa o izvršbi.

3. Pritožnik vlaga tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega odstavka 23. člena, 29.b člena, 36. člena, petega odstavka 41. člena in 61. člena ZIZ. Zatrjuje, da so navedene določbe v neskladju z 2., 22., 23. in 25. členom Ustave.

B.

4. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Pravni interes pobudnika temelji na vloženi ustavni pritožbi. Izpodbijani drugi odstavek 23. člena, 29.b člen, 36. člen in peti odstavek 41. člena ZIZ pri odločanju sodišč o

zavrženju ugovora zoper sklep o izvršbi niso bili uporabljeni. Glede na navedeno morebitna ugoditev pobudi v tem delu na pravni položaj pobudnika ne bi mogla vplivati. To pomeni, da pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti navedenih zakonskih določb, zato jo je bilo treba v tem delu zavreči iz tega razloga (1. točka izreka).

5. Pobudnik navaja, da izpodbija tudi 61. člen ZIZ. Zatrjuje, da je 8-dnevni rok za pripravo kvalitetnega ugovora zoper sklep o izvršbi prekratek. Ker 61. člen ZIZ ne določa roka za vložitev ugovora, pač pa ga določa tretji odstavek 9. člena ZIZ (na katerega je tudi sodišče oprlo izpodbijano odločitev), je Ustavno sodišče štelo, da izpodbija tretji odstavek 9. člena ZIZ.

6. Tretji odstavek 9. člena ZIZ ne učinkuje neposredno. V takšnih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče je podrobneje obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). V takih primerih je predpostavka za vložitev tako ustavne pritožbe kot pobude vsebinsko izčrpanje pravnih sredstev. To pomeni, da mora pobudnik trditev o domnevni protiustavnosti ureditve, na podlagi katere temelji odločitev v njegovem primeru, uveljavljati že v postopku pred pristojnimi sodišči (tako že v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-330/05, U-I-331/05, U-I-337/05 z dne 18. 10. 2007, Uradni list RS, št. 101/07, in OdlUS XVI, 79). V obravnavani zadevi je bilo ugotovljeno, da pobudnik očitkov o protiustavnosti izpodbijane določbe, na kateri temelji odločitev v njegovem primeru, v izvršilnem postopku z rednimi pravnimi sredstvi ni izčrpal po vsebini. Zato je Ustavno sodišče pobudo zavrglo tudi v tem delu (1. točka izreka).

7. Ustavno sodišče ustavne pritožbe zoper odločitev o zavrženju ugovora ni sprejelo v obravnavo, ker zatrjevane kršitve človekovih pravic ali temeljnih svoboščin niso podane (2. točka izreka).

8. Ustavno sodišče je ustavno pritožbo zoper odločitev o zavrženju predloga za vrnitev v prejšnje stanje zavrglo, ker je prepozna (3. točka izreka).

C.

9. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena, četrte alineje prvega odstavka 55.b člena in drugega odstavka 55.b člena ZUstS ter na podlagi prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli.

Sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju v tej zadevi izločena. Ustavno sodišče je sklep sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica